

سازمان های استخباراتی برخی از کشورهای خارجی از حملات شورشیان پاکستانی به افغانستان حمایت می کنند. حملات راکتی اخیر از خاک پاکستان به مناطق مرزی این کشور یک بار دیگر نشان داد که شورشیان پاکستانی در تلاش نا امن کردن افغانستان هستند. گروه های تروریستی با استفاده از خاک پاکستان به ادارات دولتی و غیردولتی افغانستان حمله می کنند.

کلک هوید امنیت، عدالت، اقتصادی ودی او د انسان اصالت لپاره

سال اول - شماره چهارم

پنجشنبه ۶ سرطان ۱۳۸۷ - ۲۶ جون ۲۰۰۸

وفاق ملی زمینه ساز تعهدهای پاریس

مبالغ وعده داده شده در گردهمایی پاریس، در صورتیکه عملی شوند، یکی از دست اوردهای بزرگ در تاریخ افغانستان و عامل مهم صلح، ثبات و بازسازی محسوب می شود.

اکنون باید مردم افغانستان، مخصوصاً دولتمردان مخالف و موافق دست به دست هم داده برای از میان برداشتن عوامل کند کننده و نامساعد جلب این کمک ها همکاری کنند... ص ۲

برنامه کمک ۱۶۲ میلیارد دلاری امریکا برای تمویل جنگ در عراق و افغانستان

کنگره امریکا در حال پذیرش برنامه قانونی می باشد، که اجازه می دهد ۱۶۲ میلیارد دالر اضافی برای عملیات نظامی در عراق و افغانستان به مصرف برسد... ص ۸

همه پرسى هفته نامه باختر

هموطنان! صدای افغانستان - صدای شماست!

پنج دقیقه را برای ایفای یک نقش بزرگ اختصاص دهید!

در باره سخنان حامد کرزی رئیس ج.ا برای ردیابی و حمله برمتجاوزان در آن سوی خط چگونه می اندیشید!

ص ۵

درآمد طالبان از مواد مخدر:

سازمان ملل متحد می گوید گروه طالبان در سال ۲۰۰۷، حدود صد میلیون دلار از بابت کشت و تجارت مواد مخدر در افغانستان به دست آورده اند. رییس اداره مبارزه با جرایم و مواد مخدر سازمان ملل متحد (UNODC) می گوید این پول از ناحیه وضع مالیات ده درصدی بر کشاورزان افغان در مناطق تحت کنترل طالبان حاصل گردیده است. سازمان ملل تخمین می کند که سال گذشته تولید مواد مخدر در افغانستان، یک میلیارد دلار پول ساخت. مقامات بریتانیایی می گویند پول ناشی از تجارت مواد مخدر، عملیات نظامی طالبان را تمویل می کند.

افزایش ۴۰ درصد حملات در شرق کشور: ژنرال جفری شلوسر فرمانده منطقه ای آمریکا در افغانستان میگوید، حملات شورشیان وابسته به طالبان در شرق این کشور در مقایسه با سال گذشته ۴۰ درصد افزایش داشته است. ژنرال شلوسر گفته است حملات به مرز پاکستان چیزی حدود ۱۲ درصد کل حملات در شرق کشور را شامل می شود. او می گوید در مجموع هر چه که می تواند زندگی معمول شهروندان افغان را بهبود ببخشد، مورد هدف قرار می گیرد. مخالفان مدارس را می سوزاند و معلم ها و دانش آموزان را می کشند.

قتل یک پولیس زن در هرات:

این افسر از سوی دو مرد موتورسایکل سوار هدف قرار گرفت. دو تن تاکنون به ظن دست داشتن در این ماجرا بازداشت شده اند. سخنگوی پلیس زون غرب در هرات به بی بی سی گفت: این پلیس زن، عصر روز گذشته، هنگامی که به سوی خانه اش در حرکت بود از سوی افراد مسلح ناشناس هدف قرار گرفت و کشته شد. این اولین پلیس زن است که در حوزه غرب کشته می شود.

تأکید رایس بر همکاری:

کاندولیزا رایس، وزیر خارجه آمریکا، گفت اظهارات رئیس جمهور افغانستان، مبنی بر هدف قرار دادن طالبان در خاک پاکستان، معقول نبوده است. خانم رایس افزود، بهتر است هر دو کشور به حل مشکلات در داخل خاک خود بپردازند. سخنان رئیس جمهور کرزی، اگر چه با واکنش تند مقامات پاکستانی روبرو شد، اما بسیاری از افغانها و برخی از سیاستمداران از آن دفاع کردند.

شش هزار سرباز برای ثبات بیشتر:

گون رامز یک جنرال جرمن ناتو میگوید که جهت آوردن ثبات به افغانستان حدود شش هزار عسکر بیشتر احتیاج است. او گفت فقدان قوا میتواند باعث تعویق در خروج آینده قوای امنیتی بین المللی برهبری ناتو از افغانستان گردد. رامز میگوید که به حدود پنج تا شش هزار عسکر بیشتر بشکل عاجل جهت کنترل بعضی از نقاط این کشور احتیاج است.

هشت میلیارد دالر برای حفاظت محلات دیپلماتیک:

مقامات امریکایی گفته اند؛ که هنوز حدود ۱۵۰ مقرر دیپلماتیک این کشور در ممالک دیگر از استانداردهای امنیتی لازم برخوردار نیستند. امریکا باید حداقل هشت میلیارد دالر دیگر را در پنج سال آینده برای بهبود شرایط امنیتی ساختمان محلات دیپلماتیک به گفته آنها ناامن خرج نماید.

افغانستان

فساد اداری، علل، انگیزه ها و شیوه های مبارزه با آن

متن کامل این مقاله در سمینار مورخ ۱۹ اسد ۱۳۸۵ مطابق ۱۰ اگست ۲۰۰۶ منعقدۀ هوتل ستاره کابل که از جانب " مجمع ملی افغانستان" برگزار شده بود؛ ارایه گردید. با توجه به استقبال برگزار کننده گان و اشتراک کننده گان، در آن موقع از راه رسانه ها، در خدمت خوانندگان قرار داده شد.

چنانکه می دانیم موضوع فساد در افغانستان از مرزهای داخلی یا فراتر نهاده، در محافل مهم بین المللی از جمله در کنفرانس پاریس و اظهارات شخصیت های کلیدی اشتراک کننده مطرح گردید. اداره هفته نامه باختر با توجه به اهمیت شیوه های مبارزه با فساد نشر فشرده آنرا تقدیم می دارد. اداره

خانواده گی، قومی، سمتی، زبانی و وفاداری های شخصی به اشخاص و مقامات صلاحیت دار انتقال کرد.

اما میزان رشوه و اختلاس همزمان با آغاز رشد، نکوهش رسمی و عامه نیز داشت. بیاد دارم وزیری را در دوره حاکمیت ح. د. خ. ا. که بمصرف معادل تقریباً سه هزار دالر امریکایی زیور خریداری کرده بود. این اطلاع بزودی به محافل حزبی و اداری سرایت کرد. کسانی که او را می شناختند، از وی مانند یک شخص مبتلا به مرض جذام دوری میکردند. نفرت و انزجار عامه او را داشت تا چندین بار توضیحاتی ارایه کند و از اتهامی که در اذهان نسبت به او ایجاد شده بود؛ خود را نجات بخشد و پاک سازد. اما اتهام مذکور به موقف اجتماعی، سیاسی و اداری او ضربه شدیدی زد. مهم اینست که نفرت عامه از مفسد نیز موجود بود. امروز قضیه بر عکس است. (۱)

بازدارنده محسوب می شوند، با فکر آرام به انواع فساد مبارزت می ورزند.

از لحاظ تاریخی افغانستان دارای فساد بوده است و مانند هر کشور دیگر شدت و حدت آن به عوامل فوق بسته گی داشته است. این امر در دوره های مختلف از سلطنت گرفته تا امروز به نحوی از انحا ادامه یافته و سیر نزولی مقطعی و عموماً تکاملی را پیموده؛ اما اراده دولت مردان و اداره کشور در تندی و کندی این پدیده نقش مهم ایفا نموده است.

فساد با چهره کریه خود از دوره های بی ثباتی سیاسی نمایان گردید. هر زمانیکه تغییرات در هیئت حاکم از راه کودتا ها رونما می شد، فساد نیز مسیر تندتر را می پیمود و با استفاده از مصروفیت های متصدیان در موارد رجحانی به رونق بازار استفاده جویان و اختلاس گران می افزود.

بعد از رویداد ثور فساد اداری از اختفای دفاتر در مرکز و ولایات به محافل شخصی دعوت ها، پارتی بازی ها و تعلقیتهای

فساد بحیث یک پدیده، همزمان با ایجاد دولت ها بوجود آمده، بار شد و سازمان یابی تخصص سازمانها، ابعاد و انواع آن دستخوش تغییرات شده است؛ که به سازمان سیاسی، اداری، اخلاقیات، تضمین های اجتماعی مانند بیمه، تقاعد و غیره رابطه مستقیم دارد. اما قدر مسلم این است که با وجود همه کوشش های افکار عامه و موجودیت بیمه ها، حقوق تقاعد، تقسیم کار، آگاهی اجتماعی، نقش مطبوعات و مشارکت های مردمی، فساد بطور کلی ریشه کن نگردیده است.

در کشورهای جهان سوم که افغانستان جزء آن است، دامنه فساد و انواع آن با انگیزه ها و علل مختلف و بسیار زیاد، گسترده گی بیشتر دارد. زیرا عواملان برای تضمین آینده خویش با استفاده از خلای تطبیق قانون و مدیریت مسلکی، عدم مجازات و مکافات، نا کار آمد بودن ارگانهای عدلی و قضایی، سطح پائین مشارکت مردم و تأثیر ناچیز مطبوعات و رسانه ها از یکجانب و کمیود پاسخگویی، شفافیت خودکنترولی آموزش و غیره که فکتور های

برای بیان و تعریف فساد، بحیث یک مجموعه کامل و شامل، تعریف های زیاد عرضه شده است. دانشمندان اداره و جامعه شناسی با توجه به گسترده گی انواع و اقسام مختلف فساد و شیوه های معمول آن در نظام، اداره، سازمان دولتی یا اجتماعی اظهاراتی نموده اند.

فرهنگ ویستر فساد اداری را پاداش نا مشروع میدانند؛ که برای وادار کردن کارمند دولتی به تخلف از وظیفه، داده میشود تا این تخلف به نفع پاداش دهنده انجام یابد. اقدامات کارمندان دولتی که به هدف نفع برداری شخصی یا برای اشخاص دیگر در ازای دریافت پول یا جنس به گونه های ذیل صورت می گیرد:

- نقض قوانین، مقررات و قواعد اداری؛
- تعبیر و تفسیر سو قوانین و مقررات؛
- کار شکنی، کند یا تندکاری، بی تفاوتی و اهمال از خواسته های مراجعین و مردم؛
- تبعیض در اجرای خدمت با توسل به تعلقیتهای مختلف.

جایگاه سنت... از ص ۶

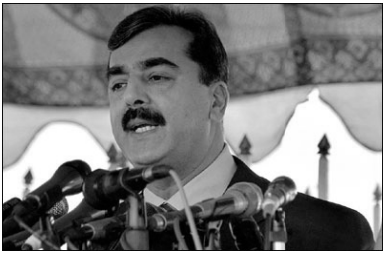
ثمر بخش و مفید آن در جامعه می توان تعیین و سنجش کرد. سنت به عنوان مجموع از نگرشها، پنداشت ها، الگو های رفتاری و شیوه زنده گی؛ که ریشه در گذشته دارند و دارای ویژه گی چون تعبد، تقلید، تقدیس می باشند و بامعیارها و الگوهای فکری و عملی زمان حال سازگار نیست، بخش مهم و برجسته ای از فرهنگ جامعه انسانی را تشکیل می دهد؛ اما میزان حضور، پذیرش و جایگاه سنت در فرهنگ های جوامع وابسته است.

در جامعه سنتی و پیش مدرن، سنت جایگاه و حضور پر جسته در ساخت فرهنگ آن دارد و در همه ای ابعاد آن متجلی می گردد؛ از این جهت جامعه سنتی درگیر فرهنگ سنتی است. در حالیکه در جامعه مدرن سنت به عنوان عنصر مهم جایگاهی در سازمان فرهنگ آن ندارد. بنا براین با توجه به توضیحات فوق گفته می توانیم که سنت به عنوان کلیتی از نگرش ها، باورها، الگوهای رفتاری و شیوه زنده گی که به گذشته وابسته است، تعبد، تقدیس از ویژه گی شاحض و متمایز آن می باشد و یاتبیین های عقلائی و عملی توجیه پذیر نبوده و کارکرد موثر بر زنده گی و اندیشه بر حال

د پاکستان بهرنیو چارو وزارت توروته ردوی: دا وینا د هفی وروسته خپور شو چی د ملگرو ملتو د وسلو مفتش دیوید البرایت پر پاکستان خارجی ملکونو ته د ذروی وسلی طرحی د رسولو تور ولگول. البرایت په دی هفته کی ویلی وو؛ چی د پاکستان ذروی ساینس پوه عبدالقدیر خان د یوه کوچنی ذروی بم طرحی او نقشه خرخی کری دی. دا نقشه د سویس په یوه کمپیوتر کی چی د عبدالقدیر خان د قاجاچی شبکی سره ارتباط لری، لیدل شوی دی. د سرطان په دوهمه نیټه په نړی کی د مهاجرو نړیواله ورځ نامتخل شو. د ملگرو ملتونو د مهاجرو نړیواله اداری وایی، په روان کال کی دا ورځ تر دی عنوان لاندی ولمانخه، چی مهاجر باید محفوظ وی او هغو ملکونو ته چی مهاجر ورخی باید دا پیغام ورسول شی چی مهاجر هغوی ته مشکل نه راوری بلکه له خانه سره، نوی مهارتونه او زده کړی راوری؛ کوم چی د هغو هیوادونو په پرمختگ کی مهم رول لوبولای شی.

روسیه به افغانستان گندم ارسال می کند: دولت روسیه اعلام کرد؛ که ۱۵ هزار تن گندم رایگان به افغانستان کمک می کند و آن را تا بندر حیرتان انتقال می دهد. وزارت خارجه میگوید دولت برای دریافت ۱۵ هزار تن گندم کمک روسیه آماده گی می گیرد. سخنگوی وزارت خارجه گفته است این مقدار گندم برای کاهش نیاز، به مواد غذایی کشور موثر خواهد بود. انتقال گندم کمک شده به زودی آغاز خواهد شد. مقامات دولت میگویند روسیه تا اکنون در زمینه های مختلف با دولت افغانستان کمک کرده است.

ضرورت مبارزه چند بعدی با تروریستان: سید یوسف رضا گیلانی صدراعظم پاکستان گفته است یک افغانستان با ثبات، به نفع پاکستان خواهد بود.

پاکستان به مناسبات دوستانه با کابل ارزش قایل است و می خواهد آنرا تقویه بخشد. گیلانی گفت پاکستان به این باور است که در مبارزه با پدیده دهشت افگنی برخورد چند بعدی باید نمود؛ چون که راه نظامی یگانه راه حل این پدیده نیست. او علاوه نمود

پاکستان می خواهد از راه انکشاف اقتصادی و قسیم نمودن روابط با آتانیکه سلاح را بر زمین میگذارند، عامل اصلی دهشت افگنی را حل نماید. او گفت پاکستان می خواهد عبور از سرحدات را متوقف سازد و به همین منظور در حدود ۹۰۰ پسته امنیتی را در مناطق سرحدی فعال ساخته است.

گرد هم آیی کشورهای تولید کننده نفت: عربستان سعودی، دوم سرطان میزبان نشست کشورهای تولیدکننده و مصرف کننده نفت، برای بررسی صعود قیمت نفت در بازارهای جهانی بود. کشور های مصرف کننده، از کشورهای تولیدکننده خواسته اند میزان استخراج نفت را برای کمک به کاهش بهای آن، افزایش دهند. عربستان سعودی تولید نفت خام خود را در ماه می به میزان ۳۰۰ هزار بشکه در روز افزایش داد. ادامه تحقیقات سوی قصد به جان حامد کرزی: حکومت افغانستان از دخیل بودن اداره استخباراتی یک کشور خارجی در حمله به جان کرزی در ۸ ثور خبر داده اند.

با سقوط رژیم داکترنجیب الله بر فساد اداری تکانه شدید وارد گردید. انواع واقسام مختلف فساد اداری شیوع یافت که رشوه اختلاس و سو استفاده از موقف در رأس زنجیره بهم پیوسته فساد قرار گرفت. درینباره از توضیحات بیشتر بدیلی خود داری میوزم که پی آمد ها و مظاهر فساد ایندوره از دیدیهیات است. بدین جمله اکتفا می گردد که متأسفانه سکوت معنا دار مقامات مسوول باز دارنده گی، به لجام گسیختگی فساد اداری در همه ابعاد آن می افزود.

در دوره طالبان، نمیتوان از نقش آنان در کاهش فساد اداری انکار کرد. رشوه و اختلاس به خط باریکی رسیده بود و متصدیان امور با ساده گی نظم آهنین را در کنترل فساد تأمین کردند. (۲)

مواردی که اینجا و آنجا به شکل پرا گنده به مشاهده میرسید، ناشی از در آمیختگی اداری اداره قبلی با طالبان بود که

ص ۳

وفاق ملی... از ص ۱

افغانستان در این سالها و بخصوص بعد از کنفرانس پاریس شانس آنرا دریافته است تا علی رغم همه نابسامانی های داخلی روحیه مساعد کشورهای کمک کننده را همچنان با خود داشته باشد.

باید به فکر آن بود که جامعه جهانی مقروض و مدیون افغانستان نیست و هیچ مجبوریتی ندارد تا در همه حالات حتی زمانی که شک داشته باشند، مساعدت های شان به هدر می رود، نیز کماکان به این کشور تعهد میلیاردها دالر را بکنند.

اکنون که جامعه جهانی بابرخورد مساعد وعده حدود ۲۱.۴ میلیارد دالری را ارائه کرده است، بر ماست تا ظرفیت های جذب آنرا به گونه مشهود و شفاف فراهم سازیم و با توانایی های بیشتر به جهانیان ثابت گردانیم که می توانیم برای خوشبختی این ملت محروم، مستحق و درد کشیده، با اتحاد و همبستگی کامل مصدر خدمات شایسته و بایسته گردیم. مصرف شفاف، صرفه جویانه و مسوولانه هر دالر کمک شده و وعده شده، نه تنها اطمینان جامعه جهانی را ارتقا می بخشد، بلکه اعتماد آن را بر توانایی ظرفیت داخلی و حسابداری توسعه می بخشد.

دین اسلام که بخش بزرگی از فرهنگ جامعه ما را تشکیل می دهند و در تمام ابعاد و زوایای فرهنگ جامعه ریشه دارد والهام

بخش عقاید، رفتار و آرمانهای جامعه ما می باشد. آموزه ها، دستورات و فرایض آن با سنت های اجتماعی جامعه ما درهم آمیخته شده است. وسنت های اجتماعی و قبیلله ای رنگ و چهره آن را عوض نموده و غباری از خرافات را بروی آن پاشیده است. به همین علت بسیاری از سنت های ناپسند اجتماعی تقدیس می شوند، و از آن به عنوان قواعد مذهبی و دینی حمایت صورت می گیرد.

در نتیجه همین آمیختگی سنت با آموزه های دینی و مذهبی است که معرفت دینی در جامعه ما بعضاً عامیانه و سنتی است و دربرخی موارد مبتنی بر تفکر و تعقل نمی باشد و از دین و مذهب به علت عدم توانایی در تفکیک اصل و ماهیت دین و مذهب و سنت، به عنوان عامل مهم بازدارنده گی علیه پیشرفت و تجدد استفاده صورت گرفته و می گیرد.

پی نوشت:

دای فولادی، دین، فرهنگ، سیاست، نشر بنیاد و انکشاف مدنی، چاپ اول، اسد، ۱۳۸۲

تحصیلات عالی در افغانستان

وضعیت موجود و راه حل ها

پوهندوی داکتر محمد داوود راوش
عضوانجمن برشنا

موجود را تذکر دادیم؛ که با آن چگونه برخورد صورت می گیرد؟ از سوی دیگر قواعد نظام بازار آزاد چنین عرضه رایگان را نمیپذیرد. بناً چگونه می توان در تضاد های بالا راه حل های قسماً منطقی دریافت نمود؟ نخست از همه تجربه نشان داده که فرزندان خانواده های زحمتکش، تلاش بیشتر به خرج میدهند؛ تا چیزی بهتر یاد بگیرند. بنابراین کسانی که دارای نمرات

وضعیت موجود در تحصیلات عالی کشور از نظر کیفیت وابسته به فکتور های ذیل است:

- ۱- سویه آموزشی در مکاتب افغانستان؛
- ۲- سویه استادان در پوهنتون ها؛
- ۳- بودجه؛
- ۴- سطح رشد همگانی در مقیاس کشور.

در باره سویه آموزش در مکاتب باید گفت که کمبود معلمان مسلکی و حتی نبود آن ها در مضامینی مانند ریاضی، مثلثات بیولوژی علوم اجتماعی و ادبیات در همه دوره ها باعث آن گردیده که معارف بعد از جنگ، به بحران عجیبی مواجه شود. عمق بحران در آنست که مکاتب در قریه ها و ولسوالی ها دارای کمیت قابل ملاحظه متعلمان بوده حتی بدون مربی و معلم مسلکی نظام تعلیمی آنها به پیشبرده میشود، فارغان موسسات تحصیلات عالی مرکز و ولایات حاضر نیستند؛ تا به مناطق دورتر بروند که درینمورد، عوامل گوناگون وجود دارد. اولتر از همه، عامل عمده آن عدم اطمینان از داشتن امنیت است.

ثانیاً درآمد (معاش) معلم مساوی به هیچ است. معاش انگیزه دهنده برای جذب کادر مسلکی جوان نمی باشد. با چه محاسبه اقتصادی جوان آینده خود را در معلم بودن ببیند؟ نکته مهم دیگر، کادر رهبری سیستم آموزشی کشور است؛ که عمدتاً مصلحتی تقرر حاصل نموده اند. در حال حاضر بمقایسه سالهای گذشته بهبود کمی و فزونی یعنی اعمار و احیای مجدد ساختمان های مکاتب در سراسر کشور قابل ملاحظه بوده و از وضعیت انکشافی خوبی برخوردار می باشد.

با در نظر داشت اشارات متذکره وضعیت و سطح کیفیت آموزشی خیلی پایین و نازل بوده، بناً فارغان صنوف دوازدهم زمانیکه وارد موسسات تحصیلات عالی میشوند، مشکلات عده ای با مشکلات زیادی روبرو می شوند.

فکتور دیگر اینست که استادان موسسات تحصیلات عالی افغانستان تقریباً در دو دهه اخیر کاملاً یا اکثرأ در محدوده جغرافیایی علمی و فرهنگی کشور در حصار بوده اند و زمینه های تحصیلات در بیرون از کشور برایشان مساعد نگردیده و اکثریت آنها دارای تحصیلات لیسانس می باشند.

فساد اداری، علل، انگیزه ها... از ص ۲

با مهارت توأم با هراس شدید عملی میگردد. و اما امروز فساد اداری افغانستان از حد گذشته و به نقطه آخری اوج خود رسیده است. متأسفانه اراده لازم و کافی برای مهار کردن آن در همه استقامت ها وجود ندارد. قبل از اینکه به مثال های مشخص اشاره کنم، ضروری میدانم درباره انواع و اشکال فساد اداری در حال حاضر توضیحاتی بدهم و مهمترین آنها را برشمارم:

فساد را می توان به سه نوع مالی یا اقتصادی، سیاسی و اداری تقسیم کرد. البته شاید تقسیمات دیگری مشخص باشد اما عمدتاً در اداره افغانستان امروز شاخص ترین انواع فساد که همه به گونه ای در فساد اداری شامل اند، همین هاست. البته درینجا صرف فساد اداری شامل بحث است فساد اجتماعی بخش کاملاً جداگانه است.

الف: مهمترین و بارز ترین اشکال فساد مالی یا اقتصادی:

۱- رشوه: وجه مادی و جنسی در قبال اجرای خواسته های غیرقانونی که در رابطه آلوده و فاسد داده ویا گرفته میشود.

به زبانهای خارجی بلدیت ندارند و از نگاه جهانبینی و سطح آگاهی شان از انکشاف علوم و قاعده های تدریس در دیگر کشورها به حال خود باقی مانده اند. ما موسسات تحصیلات عالی بی داریم که یک شخص با درجه دکترا در آن موسسه وجود ندارد و حتی فوق ماستر. از سالهای ۱۳۷۰ خورشیدی تاکنون استادان شامل کادر که عمدتاً درجه تحصیل لیسانس دارند، صاحب رتبه علمی گردیده اند؛ که رتب عده ای از آنها به گونه کاذب رشد علمی موسسه را بازگو می نماید. سطح آگاهی محصلان بلندتر از آنچه استادان در این موسسات ارایه میدارند، می باشد.

بناً کیفیت تدریس در وضعیت موجود از حالت خوبی برخوردار نبوده، حتی در برخی موارد فاجعه انگیز است. بودجه موجود تحصیلات عالی افغانستان که صرفاً برای سرمایه گذاری دراز مدت، آنهم به گونه غیر مستقیم به اقتصاد ملی و دراز مدت مطرح شده است، برای موسسات تامین کننده بودجه، چندان دلچسپ نمی باشد. در حالیکه این بودجه کافی نیست و عامل عمده آن نیز عدم دلچسپی کسانی می باشد که در اقتصاد و سیاست به بهره برداری زودتر نیاز دارند. بنابراین برای جذب بودجه تحصیلات عالی افغانستان باید راه های دیگری را جستجو کند.

ابتدا باید طرق و شیوه های خود کفایی سنجیده شود. یکی از راه های آن پرداخت فیس است؛ که روی نحوه پرداخت آن تماس حاصل خواهد شد.

دیگر جذب کمک از نهاد های بین المللی است؛ که در این زمینه نیز گامهای ستراتیژیک، پلان شده و با بازدهی لازم باید برداشته شود. همچنین برای کاراییی فارغ التحصیلان با موسسات دولتی و غیر دولتی

که نیاز به فارغان رشته های گونه گون دارد، وزارت تحصیلات عالی قرار داد هایی

رامیتواند امضاً نماید؛ که از اینطریق به تمویل بودجه طرف نیاز کمک می نماید. بزرگترین سرمایه، سرمایه انسانی می باشد و آنهم انسان های دارای قابلیت ها و مهارت های مسلکی.

باید این سرمایه، سرمایه هنگفتی را برای وزارت تحصیلات که به کمبود بودجه، مبتلا است، به ارمغان آورد. این خواسته زمانی بر آورده می شود؛ که متاع، عالی باشد و خریدار در بازار، که با در نظر داشت کمبود و حتی نبود کادر مسلکی در بعضی عرصه ها خریداران، قابل توجه اند. مهم اینست که وزارت تحصیلات عالی کشور روشی را ارایه دهد، تا جذب فارغان در سطح مرکز و ولایات بی بها و بی ارزش نباشد. باید در این زمینه نیز درک و دید ملی و ادارات دولتی تغییر یابد، تکامل نماید و حتی دیگر شود؛ تا باشد تحصیلات عالی کشور از وضعیت موجود بیرون آید. درباره سطح رشد همه گانی باید گفت؛ که چون در مقیاس عمومی سطح سواد خیلی پایین است، نظام معارف کشور که اکثرأ بدون همکاری خانواده و اجتماع جریان دارد، نیز از آن تاثیر پذیر، تحصیلات عالی کشور هم به نوبه خود مواجه با این مشکل می باشد. این فاکتور که ظاهراً و در نزد عده ای از اهمیت چنان عمیقی برخوردار نمی باشد؛ در حقیقت برعکس از عوامل اساسی بازدارنده در این عرصه بحساب می آید.

در جوامع فقیر چه راه حل وجود دارد؟

- ۱- بلند بردن سطح کیفی سیستم آموزشی در مکاتب با سرمایه گذاری بیشتر؛
- ۲- پرداخت به ارتقای سویه تحصیلی آموزگاران؛
- ۳- تامین معاش حد اقل متوسط برای امرار معاش معلمان؛
- ۴- ارتقای سویه تحصیلی استادان موسسات تحصیلات عالی.

دو شادوش رشوه و اختلاس و گاه بیشتر از آن تجربه کرده است. اداره کشور از هر سه شکل فساد به شدت رنج میبرد. عقیده عمومی بر آن است که بدون رشوه هیچ کاری صورت نمی پذیرد.

حتی گاه گاهی ادارات دولتی به همدیگر خاموشانه رشوه می پردازند. مظاهراختلاس نیز به وضوح مشاهده می شود.

تغییر دراماتیک سطح زندگی برخی از ماموران بلند پایه به گونه غیر قابل تصور از رشوه اختلاس و فساد مالی پرده برمیدارد. مثال زنده آن شیرپور بلند منزل ها، دکاتنا سرای ها، حسابات بانکی، شرکت های تجاری در داخل و خارج کشور است. هیچ مامور دولت ولو با کار طولانی از راه معاش که برای بخورنمیرکفایت نمیکند؛ به چنین سرمایه ها رسیده نتوانسته است.

اگر از باغ رعیت ملک خورد سببی

بر آورند غلامان او درخت از بیخ

به نیم بیضه که سلطان ستم روا دارد

زنند لشکریانش هزار مرغ به سیخ

طی برنامه ملی برای حدود ۳۰۰۰ تن از استادان این مراکز که در کتگوری های مختلف قرار دارند؛ ولی همه نیاز به ارتقای ظرفیت مسلکی خویش دارند، میتوان با در نظر داشت جدول زمانی، ایام تعطیلات و استخدام کادر های، اختصاص داده شده، به اعزام این استادان به کشور های دیگر جهت فراگیری دست آورد های جدید مسلکی شان ترتیب اثر داد. مهمتر از همه دورنمای انکشافی تحصیلات می باشد؛ که چگونه میتوان آنرا بدون حل مشکلات موجود رهانید؟ از یکسو کشور فقیر است و توانایی مادی مردم در همان سطحی نیست که بتوانند هزینه تحصیل فرزندان خود را بپردازند. از طرف دیگر این تحصیلات رایگان هیچ انگیزه مادی در جریان تحصیل و در پایان آن نیز به طور قابل مشاهده برایشان نمیدهد. از جانبی همه افکار عامه و طوری تنظیم گردیده که دولت دهنده است، و مردم گیرنده. دولت از ملت، واحدی جدا می باشد و ملت از دولت.

چون جایی پرسش این بحث که ماهیت دولت ها بوده تا چنین وضعیتی را به بار آورده اند، اینجا نیست، صرف فرایند فکری

اگر سلطان و ملک دوران شاعر را به حاکمان امروز انطباق دهیم، نتیجه گیری وی مصداق عملی دارد.

۴- عصب: شکل دیگر فساد تصرف زورگویانه جایداد ها، اموال، هزاران جریب زمین و باغهای مردم و همچنان ملکیت دولتی یا عامه است؛ که با استفاده از قدرت و اشتراک مستقیم یا غیر مستقیم در حاکمیت عملی شده است. دادوفریاد مردم ازین ناحیه بلند گردیده و تقریباً هیچ اقدامی برای جلوگیری از آن صورت داده نه شده است.

ب: فساد سیاسی: بعد از اجلاس بن که سنگ بنای افغانستان باثبات را گذاشت و در تاریخ سی سال اخیر، انتقال قدرت را از مجاری صلح آمیز و موافقه نیروهای مؤثر سیاسی، مهیا ساخت معماران افغانی کار اعمار این بنا را خراب ساختند. چگونه؟ از طریق:

- تقسیم قدرت بحیث یک غنیمت.
- چانه زنی بر مقرر اشخاص طرفدار خود در پست های کلیدی بدون در نظر داشت تخصص سابقه، تقوا و تعهد به وطن.
- نیکیوتیزم (قوم گرایمی) و پروتکسیونیزم (حمایت گری).

خوب هستند، اکثرأ از این جمع و از سطح متوسط میباشند. تحصیلات عالی کامیاب می شوند؛ مثلاً از نمره ۱-۵ یا ... بدون پرداخت فیس می توانند پذیرفته شوند. در جریان تحصیل اگر قابلیت مهارت بالاتر نشان دادند با تشخیص و تایید شورای علمی موسسه مورد نظر که معیار های آن تعیین شده میباشد، تشویق بیشتر مادی گردند. اگر سیر پایینی داشتند، ممکن است همه امتیازات را از دست بدهند و شامل کتگوری های دیگر شوند. برای محصلانیکه باید فیس بپردازند باید در گام اول وجه پولی در بانک، برای دادن قرضه به آن ها اختصاص داده شود، که بعد از فراغت و شمولیت در کار یک فیصدی از عواید خود را بخاطر ادای قرضه خویش بپردازند. هم چنان میتوان بنیاد های اقتصادی با سهم شایسته تاجران یا ممکن است یکی دو شرکت بزرگ، از کمک کننده گان دایمی نهاد های تحصیلات عالی در کشور باشند. این تاجران و شرکت ها میتوانند بر اساس عقد قرارداد های دو جانبه مفید با نهاد های تحصیلی همکاری نمایند ...

- روابط سیاسی بعضی از اشخاص و نیروهای متشکله حکومت با برخی از سازمانها و دولت های خارجی دوست و دشمن افغانستان به طرق مخفی، بحیث مضرتترین و خطرناکترین رابطه ملی شمرده نمی شوند.
- سهمیه دهی و سهمیه گیری، شرط اشتراک در حاکمیت، حاکمیت از رأس تا قاعده آن بین اقوام، احزاب و گروه ها تقسیم شد. به نحوی که وزارتخانه ها و ادارات دولتی، دیگر یک مؤسسه ملی شمرده نمی شوند.
- اجندا یا برنامه واحد سیاسی وجود نداشت و ندارد. هرکس قدرت و وسایل آن را برای حضور توانمندتر در فردا استعمال می نماید.
- سند یا پلتفرم همکاری و اشتراک در ساختار دولت برای یک هدف معین ترتیب وروی آن موافقه نشده است.
- مردم، جامعه مدنی و احزاب سیاسی بحیث آیینة تمام نمای فعل و انفعالات کنار گذاشته شد. اینها عمده ترین مظاهر فساد سیاسی اند. شاید بتوان این فهرست را با مطالعه بیشتر عمق و پهنا داد.

ج- فساد اداری: بنظر میرسد این نوع فساد در سراسر اداره افغانستان سایه افکنده باشد. میخواهم در باره برخی از مهم ترین مظاهر آن مکت نمایم: ادامه دارد

توسعه در فرهنگ اکسفورد به معنای رشد تدریجی در جهت پیشرفته‌تر شدن قدرتمندتر شدن و حتی بزرگ‌تر شدن آمده است و در اصطلاح، توسعه را به معنای پیشرفت به سوی اهداف رفاهی چون کاهش فقر، بی‌کاری، و نابرابری گفته می‌توانیم. با توجه به تعریف توسعه در می‌یابیم؛ درکل توسعه و توسعه اقتصادی باهم دوجزء جداناپذیر هستند.

توسعه اقتصادی را، اغلب به معنای رشد اقتصادی همراه با تغییرات اساسی در اقتصاد و ازدیاد ظرفیت‌های تولیدی اعم از ظرفیت‌های فیزیکی، انسانی و اجتماعی تعریف می‌کنند. رشد اقتصادی، مفهوم کمی است، در حالی‌که توسعه اقتصادی مفهوم کیفی است. رشد اقتصادی عبارت از؛ ازدیاد تولید کشور در سال بطورخلص در مقایسه با مقدار آن در سال پایه می‌باشد. ویا به عباره دیگر؛ در سطح ملی، افزایش تولید ناخالص ملی(GNP) یا تولید ناخالص داخلی (GDP) در سال مورد نظری باشدو در مقایسه به مقدار آن در سال پایه را رشد اقتصادی می‌گویند. که برای دریافت رشد واقعی، باید تغییر قیمت‌ها (به خاطر تورم) و استهلاک اثاثیه و تجهیزات و امتعه سرمایه‌ی را نیز از آن کسر نمود.

اهداف توسعه اقتصادی را عموماً افزایش ثروت و رفاه جامعه (کاهش فقر) و ایجاد اشتغال تشکیل می‌دهد. دیدگاه‌ها در مورد توسعه در کشورهای توسعه یافته و رو به توسعه متفاوت می‌باشد؛ در کشورهای توسعه یافته، هدف توسعه اقتصادی را افزایش رفاه و امکانات تشکیل می‌دهد. درحالی‌که در کشورهای کمتر توسعه یافته هدف ناپیدی فقر می‌باشد.

شاخص‌های عمده توسعه اقتصادی راشاخص درآمد سرانه، شاخص برابری قدرت خرید(PPP)، شاخص در آمد پایدار (GNA,SSI)، و شاخص توسعه انسانی (HDI) تشکیل می‌دهد. که در اینجا به توضیح فشرده هرکدام بسنده می‌کنیم.

۱- شاخص در آمد سالانه (PI):

از تقسیم در آمد ملی (تولید ناخالص داخلی) بر نفوس کشور حاصل می‌شود.

توسعه اقتصادی، شاخص وستراتژی

این شاخص بصورت ساده قابل ارزیابی بوده و در کشورهای مختلف با سطح در آمد سالانه کشورهای پیشرفته، مقایسه می‌شود.

۲- شاخص برابری قدرت خرید

(PPP):

چون شاخص درآمد سالانه، از قیمت‌های محلی کشورها محاسبه میشود و معمولاً سطح قیمت محصولات و خدمات در کشورهای مختلف جهان یکسان نمی‌باشد از شاخص برابری قدرت خرید استفاده میشود.

در این روش، مقدار تولید کالاهاى مختلف در هر کشور، در قیمت‌های جهانی آن کالاها ضرب شده و پس از انجام تعدیلات لازم تولید ناخالص ملی و درآمد سالانه آنان محاسبه میشود.

۳- شاخص درآمد پایدار

(GNA,SSI):

تلاش برای غلبه بر نارسایی‌های شاخص درآمد سرانه و توجه به (توسعه پایدار) به جای (توسعه اقتصادی) منجر به محاسبه شاخص درآمد پایدار گردیده.

در این روش، هزینه‌های محیط زیستی که در جریان تولید و رشد اقتصادی ایجاد می‌گردد نیز در حساب‌های ملی منظور گردیده (چه به عنوان خسارت و چه به عنوان بهبود منابع و محیط زیست) و سپس میزان رشد و توسعه بدست می‌آید.

۴- شاخص توسعه انسانی (HDI):

این شاخص توسط سازمان ملل متحد در سال ۱۹۹۱ معرفی گردیده، که بر اساس شاخص‌های زیر معرفی می‌گردد:

درآمد سرانه واقعی (براساس روش شاخص برابری خرید)، امید به زندگی (دریود تولد)

توسعه اقتصادی، شاخص وستراتژی

یونس زاوولی عضوانجمن برشنا

این وستراتژی معمولاً در آن دسته از کشورهای روبه توسعه بکار می‌آید؛ که از لحاظ اقتصاد پیشرفته تر هستند و متکی بر صنایع خصوصی می‌باشندو بخش خصوصی در آن نقش فعال را در اقتصاد ایفا می‌کند. نقش دولت دراین وستراتژی به حد اقل آن کاهش می‌یابد و درشرایط ایده ال محدود به ایجاد محیطی می‌شود که منجر به رشد بخش خصوصی می‌گردد.

دولت تلاش می‌کند که نوسانات اقتصادی را کاهش داده و بخش خصوصی را در پلان گذاری ها و اجرای دقیق برنامه ها کمک نماید.

۷- وستراتژی اقتصاد باز:

این وستراتژی بعضاً شبیه به وستراتژی پولی است و درین وستراتژی نیز بازار به عنوان عامل تخصیص منابع در محورا ین وستراتژی قرار دارد، با این تفاوت که این وستراتژی تمرکز روی پالیسی‌های می‌کند که بخش تجارت خارجی را متاثر می‌سازد مانندپالیسی‌های نرخ تبادلله اسعار مقررات تعرفوی، سهمیه‌ها و موانع غیر تعرفوی بر تجارت و پالیسی‌های که سرمایه‌گذاری‌های خارجی و بازگشت سود این سرمایه‌گذاری‌ها را به خارج تنظیم می‌کنند، که به این لحاظ متفاوت از وستراتژی پولی است.

تجارت خارجی که با سرمایه‌گذاری مستقیم بخش خصوصی و خارجی تکمیل می‌گرددبجحت ماشین‌رشد در نظر گرفته می‌شود.

اقتصاد باز نه تنها بر روی تجارت خارجی باز است؛ بلکه جابجای و تحرک عوامل تولید را نیز تسهیل می‌کند.

این پیشامد باز با تحرک عوامل تولید و سرمایه‌گذاری نه تنها باعث بیشتر شدن سرمایه‌گذاری می‌گردد بلکه باعث ورود دانش، تکنالوجی و مهارت‌های جدید نیز به کشور می‌گردد.

و دسترسی به بهداشت، تغذیه و آموزش (که تابعی از نرخ باسوادى بزرگسالان و میانگین سال‌های به مکتب رفتن افراد است).

۵- وستراتژی توسعه:

کشورهای مختلف با در نظر داشت فرصت‌ها، شرایط اجتماعی فرهنگی، و نظام سیاسی خویش وستراتژی‌های توسعه اقتصادی را روی دست گرفته اند.

تفکیک این وستراتژی‌ها بطور واضح کار آسانی نمی‌باشد؛ بلکه یک طیفی از وستراتژی‌های را تشکیل می‌دهند، که در زیر، به اختصار هریک را به معرفی می‌گیرم.

قابل یاد آوری می‌باشد که هیچ کشوری به صورت مشخص هیچگاه اعلام نمی‌کند که وستراتژی مشخصی را انتخاب نموده است.

بلکه این، تحلیل کارشناسان و مطالعه پالیسی‌ها و برنامه‌های دولت‌ها می‌باشد که نشان می‌دهد که هر کشورکدام وستراتژی را انتخاب نموده است.

کشورهای رو به توسعه از نیمه دوم قرن بیستم بیشتر وستراتژی‌های را روی دست گرفته اند که، به مواردی از آنها اشاره می‌کنیم.

۶- وستراتژی پولی:

وستراتژی پولی بر ارتقای علایم بازار بحیث راهنمایی برای بهبود تخصیص منابع متمرکزی باشد.

این وستراتژی اکثراً در طول دوره‌های بحرانی بکار گرفته می‌شود. این وستراتژی دارای جهت‌گیری اقتصاد خردمی باشد، اما هدف‌های اقتصادی کلان را دنبال می‌کند. وجه اصلی این وستراتژی، اعطای فضای گسترده‌ای به بخش خصوصی می‌باشدتا در

توانایی رهبری را دارند تشخیص نموده آموزش بدهد و توظیف بدارند

آورد‌ها قابل ملاحظه‌ای وجود نداشته و از همه مهمتر اینکه موسسات تحصیلات عالی در ولایات تنها محدود به یک نام می‌باشند .

تحصیلات عالی افغانستان باید کادر اختصاصی رهبری را داشته باشد و به صورت منظم و قانونمند، آنده استادانی را که زیرا صرفاً قابلیت‌ها و مهارتهای مسلکی برای رهبری تحصیلات عالی کافی نبوده؛ باید قدرت سازماندهی، اداره و دانستن سیاست‌ها و پالیسی‌ها در سطح داخل و خارج را که از ویژه گی‌های اساسی رهبری در تحصیلات عالی بشمار می‌رود، داشته باشند.این همه امکانات مادی تخنیکی، ساختمانها، استادان و ... در خدمت محصلان اند. آنها چه کسانی باید باشند؟ انجمن فکری برشنا به این عقیده است؛ که در واحد آموزشی معیار اساسی لیاقت و شایسته گی هر شاگرد است.

تحصیلات عالی در قوانین مطابق فیصله‌های کشوری ... به محصلانی که عالی و ممتاز اندرایگان باشد. شاگردان ممتاز در لوایح تعریف گردند و درجه آنها قید گردد. برای آنده محصلانیکه خارج از کتگوری‌های ذکر شده اند، قرضه‌های باتکی داده شود؛ که پس از فراغت یک فیصدی از عواید شان تحویل بانک گردد. فعلا در تحصیلات عالی صرف انگیزه نمره است که عده ای از محصلان به اصطلاح به"گذاره" با آن موافق اند یعنی اینکه صرفاً کامیاب شوند و یا متوسط الحال فارغ گردند. چون همه امکانات رایگان است بنا براین برای عده ای بی ارزش می‌باشد.

۸- وستراتژی صنعتی:

این وستراتژی با تاکید بر انکشاف صنعتی باعث رشد می‌گردد. این وستراتژی تلاش دارد؛ تا صنعت را از طریق تولید امتعه مصرفی صنعتی، تولید امتعه سرمایه‌ی و جهت دهی صنعت به تولید امتعه صادراتی انکشاف دهد.

۹- وستراتژی سبزی:

هدف عمده این وستراتژی را، افزایش عرضه غذا تشکیل می‌دهد. با افزایش عرضه محصولات خوراکی قیمت نسبی غذا کاهش یافته و باعث کاهش هزینه‌های کار می‌شود. هزینه‌های کمتر هر واحد کار سبب ازدیاد سطح سود در فعالیت‌های غیر زراعتی گردیده و این امر باعث افزایش پس انداز، سرمایه‌گذاری و نرخ رشد می‌گردد. هدف دیگر این وستراتژی رشد و انکشاف صنعت روستایی می‌باشد که عامل عمده در رشد زراعت پنداشته می‌شود.

۱۰- وستراتژی توزیع مجدد:

این وستراتژی بیشتر با تمرکز روی مساله فقر و فقر زدایی مطرح می‌گردد که پارویکرد‌های ایجاد کار و اشتغال برای طبقات فقیر، و اولویت دهی به رفع احتیاجات اولیه بطور، تلویحی فرصت‌های بهتری را برای فقرا مهیا می‌سازد. یکی از دلایل احیا و اتخاذ این وستراتژی را بعضاً شکست وستراتژی‌های رشد محوری می‌دانند. این وستراتژی دارای عناصر زیرمی‌باشد:

- توزیع مجدد دارایی‌های عمومی؛
- ایجاد نهادهای محلی برای جلب مشارکت مردم در پروسه توسعه؛
- سرمایه‌گذاری روی سرمایه انسانی کشور؛
- رشد دومادر درآمد سرانه کشور.
- ۱۱- وستراتژی سوسیالیستی: درین وستراتژی، نقش بخش خصوصی ناچیز و بعضاً هیچ در نظر گرفته شده است. تمامی صنعت‌های کلان در ملکیت دولت می‌باشند و تنها در بخش صنعت‌های خرد و محلی بخش خصوصی رول دارد.

برنامهٔ کمک ۱۶۲ میلیارد دلاری... از ص ۱

بر این تصمیم روزپنجشنبه گذشته از جانب مجلس نماینده گان، صحه گذاشته شد و انتظار می‌رود، مجلس سنا نیز درین زمینه درآینده گام بردارد. برای نهایی سازی طرح قانونی، گفتگوها و گذشت‌های متقابل از جانب اکثریت دموکرات و اقلیت جمهوری خواهان و قصر سفید ضروری پنداشته می‌شد، تا در نتیجه به تصویب کنگره برسد وتوسط رئیس جمهور جورج بوش امضاً گردد.

قبلاً در ماه می مجلس سنا طرح اصلاحی ای را بعد از گفتگوی نهایی با مجلس نماینده گان پذیرفت.. بنابراین هردو مجلس روی طرح جدید به موافقه میرسند... دموکرات‌ها بر اضافه کردن میلیارد‌ها دالر برای جنگنده‌های سابق و بیکاران، درین برنامه موفق شدند.

جمهوری خواهان کمک‌های عاجل برای کشورهایی که از سیلاب‌ها متاثر شده‌اند و همچنان ساختمان بند‌ها وسدها در لویزاینا در جنوب ایالات متحده آمریکا اصرار می‌ورزند.

آنچه ازین طرح رفع می‌شود: گرایش وموضع گیری ناموافق، مانند جدول زمانی خروج قوای نظامی آمریکا از عراق که در گذشته با تحریم جورج بوش مواجه گردید، می‌باشد. نانسی پلوسی رئیس مجلس نمایندگان گفت:

" سناتوران دموکرات بودند که این سیاست را نیرو بخشیدند و به رئیس جمهور بوش مرتب نگاهشتند که هیچ برنامه قانونی، با یک جدول زمانی خروج قوای نظامی از عراق تا دفتر رئیس جمهور نرسد.این جدول زمانی چیزی است که آمریکا بیان آترا می‌خواهند."

جمهوری خواهان به سهم خویش از تشریک مساعی دو حزب مقتدر در کنگره با وجودیکه دموکرات‌ها را در اضافه کردن منابع معین در پلان داخلی ارزیابی نکرده بودند، به همدیگر تبریک می‌گویند.

مایک پینس، نماینده مردم دموکرات‌ها از ایند یانا گفت: " علی رغم همه تعهدها برای داشتن سالمیت مالیاتی اینک ما مجدداً با اضافه کردن محلات دربرنامه، بدون اینکه بدانیم چه کسانی آترا تمویل می‌کنند، با تحمل بارهای گران بر نسل‌های آینده، در اینجا قرار داریم."

سنای آمریکا بایست رسماً توافق خود را با طرح جدید قانون در روزهای آینده اعلام کند. منابع اجازه داده شده از چهارچوب بودجه برای جنگ عراق و افغانستان به مبلغ حدود ۶۰۰ میلیارد دالر می‌رسد. زمانیکه پروژه قانونی توسط آقای بوش به امضا رسید، با آنها هم کاندیدهای انتخاب شده نوامبر، در قصر سفید ارایه می‌شود تا برای ترتیب اثر دادن و عملی سازی این طرح در مسایل عراق و افغانستان تصمیم گیری نمایند.

جدول همه پرسشی

سن :	اقامت:	مصرفیت:	جنس:
پرسش اول: اظهارات اخیر را چگونه ارزیابی می‌نمایید؟ آیا این گفته‌ها ضرورت ملی ما است؟	پاسخ شما:		
پرسش دوم: آیا اظهارات مذکور به موقع بوده و یا تلاشی است برای کارزار انتخاباتی آینده؟	پاسخ شما:		
پرسش سوم: اقدام عملی برای آن ضرورت حیاتی دارد؟	پاسخ شما:		
پرسش چهارم: آیا جامعه جهانی و دولت افغانستان بر این اظهارات پشتوانه‌های عملی می‌دهند؟ اگر بلی، چگونه؟	پاسخ شما:		
پرسش پنجم: اگر به اظهارات جنبه عملی داده نشود، چه حالت پیش می‌آید؟	پاسخ شما:		
پرسش ششم: نظر شما در باره ابراز حمایت رئیس جمهور از پشتون‌های آنطرف خط، چه می‌باشد؟	پاسخ شما:		
پرسش هفتم: پیامدهای اظهارات در روابط افغانستان- پاکستان را چگونه ارزیابی می‌نمایید؟	پاسخ شما:		

همه پرسشی هفته نامه باختر... از ص اول

بگیرید. ما از همه شما بخصوص از علمای کرام، اهل سیاست و مطبوعات، دانشمندان و از هر خواننده هفته نامه باختر و هر هموطن خویش تقاضا می‌نمایم، در صورت علاقه مندی به این پرسشنامه، فورم ذیل را بعد از خانه پری به آدرس هفته نامه ارسال نمایند.

هدف ما از این کار زار صرف به حرکت در آوردن بیشتر اجتماعی جامعه و دستیابی به خواسته‌های شما می‌باشد.

چنانچه خواسته باشید، می‌توانید شهرت خود را تذکر ندهید. برای ما جمع‌بندی افکار و نظریات تان بخصوص در این باره مهم است. هفته نامه متعهد است، ارزیابی و جمع‌بندی را در جریان ماه سرطان انجام داده نتایج را در اوایل اسد نشر نماید. همچنان هفته نامه باختر در هر شماره نشریه درباره این همه پرسشی معلومات مختصر ارائه می‌نماید.

بگذار با اشتراک در این همه پرسشی خود را شخص مسوول در برابر تحول‌های اجتماعی بدانیم و برای تغییر افکار خود و دیگران و بر تصمیم‌گیری در سرنوشت وطن خویش نقش داشته باشیم.

ما فکر می‌کنیم یکی از مولفه‌های دموکراسی همین است. پس قلم بردارید و همین حالا این جدول را خانه پری نمایند. خواهشمندیم پاسخ‌ها دقیق و در سه چهار خط محدود و مختصر باشند تا در جمع‌بندی رسیده‌گی کامل صورت گیرد.

از آن حادثه سالها زیادی سپری شد، باور کنید هر روزی که بیاد می‌آید رنجم می‌دهد. ناچار این چند سطر را نوشتم و بدینوسیله خواستم به نوعی تسلی خاطر کنم و با اعتراف به اشتباه خویش از عذاب وجدان خود بکاهم. داکتر ع.ج.

یادداشت اداره:

دوست عزیز داکتر ع.ج: ما نامه شما را نشر کردیم. قبل از همه از شما تشکر می‌نماییم به اشتیاهی که باعث رنجش شما شده بود، اعتراف کردید. در این زمانه، بسیار کم پیدا می‌شود کسانی که به گناه‌ها و خطاهای خود پی می‌برند و عدم تکرار آنرا سرمشق یک برخوردار تازه در زنده‌گی خویش قرار می‌دهند.

ما بنابر اهمیت این موضوع، در آینده تحت همین عنوان، اعتراف‌های سایر هموطنان را که مانند شما به مرحله‌ای رسیده‌اند که می‌پندارند غلطی‌های شان، آنها را رنج می‌دهد، نشر خواهیم کرد. بنابرین، آرزو داریم خواننده‌گان ما مسایل از این دست را بنویسند؛ تا برای سایرین مایه عبرت و انگیزه اشتیاب نکردن و یا اعتراف به گناه قرار گیرد.

موفق باشید.

طوریکه اطلاع دارید، حامد کرزی رئیس جمهور، جمهوری اسلامی افغانستان در کنفرانس مطبوعاتی ۲۶ جوزای ۱۳۸۷ در حالیکه به سوالی پاسخ می‌داد درباره تصمیم از بین بردن طالبان پاکستانی که به قصد حمله به افغانستان، به این طرف مرز می‌آیند اشاره کرد و با استناد به حمله هوایی قوای نظامی امریکا بر یکی از پایگاه‌های مخالفان در خاک پاکستان گفت، چنین اقدامات ادامه خواهد یافت.

این اظهارات در محافل و مجامع سیاسی داخلی و خارجی با عکس العمل‌ها و ابراز نظرهای متفاوتی مواجه گردید. در افغانستان اشخاص، محافل، مردم و هیئت‌های رهبری برخی از ولایات پشتیبانی شانرا از سخنان رئیس جمهور اعلان کردند. رئیس جمهور و وزیر خارجه امریکا نیز به نحوی، موجودیت طالبان و افراط‌گرایی در پاکستان را خطری برای منطقه و جهان تلقی نمودند.

مقامات پاکستان هر نوع مداخله در امور افغانستان را مانند گذشته رد کردند و در عین حال هر اقدامی بر علیه پاکستان را در این مورد مداخله خواندند.

هفته نامه باختر در نظر دارد، همه پرسشی‌ای را درباره اظهارات اخیر رئیس جمهور افغانستان، براه اندازد و نتایج آنرا بعد از تحلیل‌ها نشر نماید.

هموطنان گرامی! آرزو مندیم بحیث عضو فعال جامعه، در این همه پرسشی سهم فعالانه

اعتراف

من یک داکتر طب هستم که مدت‌ها قبل از وظیفه رسمی خویش تقاعد نموده‌ام. در جریان وظیفه حادثه‌ای رخ داده بود که یادآوری آن همیشه مرا رنج می‌دهد. می‌خواهم بدینوسیله به هفته نامه باختر بنویسم و اعتراف کنم که می‌گویند: "از بازگویی حادثه‌ها و خاطره‌ها، بار شانه‌های وجدان انسان سبک می‌شود". واقعه چنین بود؛ که شبی بیماری را آوردند و من نوکریوال بودم. خستگی‌ها و کار پرمشقت طبابت در جریان روز، باعث شد تا به بیمار مذکور توجهی را که ایجاب می‌نمود در سوگند فراغت یاد شده بود، به عمل نیاوردم. فردای آن روز مریض به کوما رفته بود و با مرگ فاصله چندانی نداشت.

مسوولین چندین بار از اجراءات نوکریوال بازجویی کردند و بنی برای تبرئه خود به دروغ که چنان کردم و چنین کردم متوسل شدم. مریض بعد از توجه کارمندان طبی با مشقت نجات یافت، اما اینکار هم برای مریض و خانواده او گران تمام شد. مخصوصاً که تأمین کننده معشیت خانواده شخص غریبی بود که روزانه از کار مزدوری نفقه‌ی فامیل خود را بدست می‌آورد.

مواد نشه آور

مخدر عادت دارند. جوانان باید بدانند که کشیدن مواد مخدر انسان را به ضعف حافظه، یاد فراموشی و تشوشات فکری مبتلا می‌سازد؛ و همچنان اعتیاد به مواد مخدر انسان را به امراض شش و سایر امراض دیگر مبتلا می‌گرداند.

يك انسان معتاد فاقد استقرار فکری بوده، اگر متوجه شویم این اشخاص را به ساده‌گی درک کرده می‌توانیم. پس بر شما جوانان لازم است از ضرر این ماده نشه آور که عزت و وقار انسان را پایین عاطل و باطل ساخته بالاخره بار دوش جامعه می‌گرداند. امید واریم، تا شما جوانان عزیز جداً از این گونه عملها خود داری نموده، و از نشستن باین اشخاص اجتناب نمایند. منحبت يك جوان با فهم از اضرار آن برای دیگران نیز معلومات داده، تا باشد وظیفه انسانی اسلامی و بشری خود را در جامعه خود مسوولانه انجام بدهیم.

بنأ ما برادران باید از زرع، تولید، انتقال و استعمال مواد مخدر جداً دوری نماییم.

زیرا اضرار آن نه تنها به جامعه می‌رسد، بلکه هزاران جوان وطن را رو به هلاکت می‌کشد.

بر علاوه ضرر های مالی، جسمی روحی، کسالت و تنبلی در جامعه حکمفرما شده، و جوانان را بار دوش خانواده و جامعه می‌گرداند. کسانی که به این عمل مصاب اند، باید از طریق نصیحت و تداوی به ترک آن تلقین شوند.

باید گفت که تولید، فروش و استعمال مواد نشه آور چرس، تریاک، هیرویین در مجموع جرم بزرگ شمرده می‌شود. و از دیدگاه قانون منع شده است. هرکس که در جریان استعمال مواد نشه گرفتار شود به جزای قانونی محکوم می‌گردد. در دین مقدس اسلام استعمال و فروش هر نوع مواد نشه آور حرام است. در کشور ما در گوشه و کنار تعدادی از جوانان به استعمال مواد

"مسد ابراهیمی"

چگونه باید انتقاد نمود؟

در موقعیت‌های مختلف گاهی ناچار به انتقاد کردن از دیگرانید. باید همه تلاش خود را بکنید تا انتقادات سازنده باشد تا بر فرد مورد نظر تأثیر بگذارد. در اینجا به راهکارهایی اشاره می‌کنیم که به شما کمک خواهد کرد انتقاداتی ارائه دهید که نه آن قدر بی‌فایده و بیهوده باشد و نه باعث رنجش طرف مقابل شود. در عوض تأثیر گذار بوده و باعث پیشرفت و اصلاح او شود.

خصوصیات شخصیتی فرد را نادیده بگیر

اگر می‌خواهید انتقاد شما سازنده و تأثیر گذاری باشد، تا می‌توانید از دخالت دادن خصوصیات شخصیتی فرد مورد نظر در انتقاد خود داری کنید. اگر بخواهید کمیودها و نقص‌های او را وارد جریان کنید، تصور خواهد کرد که قصد خوار کردن شخصیتش را دارید و توجهی به حرف‌ها و انتقاداتان نخواهد کرد. و علاوه بر اینکه از شما کینه به دل خواهد گرفت، به قول معروف، انتقاداتان را نیز از یک گوش گرفته و از گوش دیگری بیرون خواهد کرد. با اینکه دشوار است، اما باید تلاش کنید که تا می‌توانید شخصیت فرد را از کارش جدا کنید.

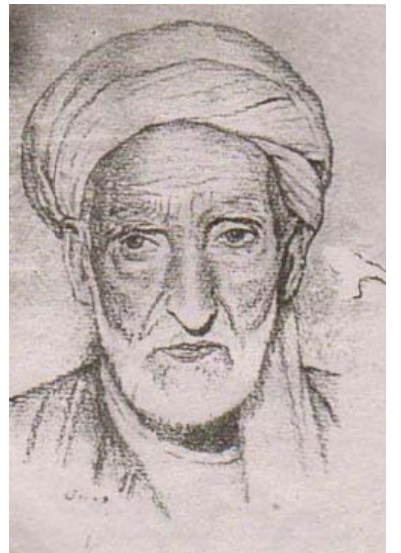
به واقعیات مستقیماً اشاره کنید

فایده انتقاد سازنده در مستقیم‌ورک و راست‌ارایه دادن واقعیات است. هیچ چیز سریعتر از نادرست بودن حقایق ارایه شده در انتقاد شما، آن را خراب نمی‌کند. یکی از بهترین راه‌های ارایه دادن حقایق که با بحث نمی‌توان آنها را مطرح کرد، از طریق انتقاد است. حقایق و واقعیات می‌توانند انتقاد شما را سازنده‌تر سازند و به طرف مقابل اجازه نخواهد داد تا از زیر آن شانه‌خالی کند.

احساسات خود و طرف مقابل را تحت کنترل بگیرید

برای ارایه انتقاد سازنده، شما باید احساسات غیر مطمئن خود... ص ۸

صوفی عشق‌سری

نخستین شعرش را با تخلص عشق‌سری می‌سراید و این شعر که سخت روان و موزون بود، اراده او را در سرودن شعر استوار تر ساخت.

بسیاری از اشعار عشق‌سری در جراید و روزنامه‌های آن زمان به چاپ رسید و ۷۰ سال تمام به شاعری پرداخت. در سال ۱۳۳۵ شغل صحافی را برگزید و با کتاب سروکار پیدا نمود. بعداً بزم‌های شاعرانه برپا می‌کرد. که هر روز دوستان آن تازه ای بر جمع علاقمندان خویش می‌افزود. تا این شمع فروزان بزم‌های گرم شعر و تصوف، در ۹ سرطان ۱۳۵۸ خورشیدی خموش گشت. ولی آنچه از خود گذاشت نور بخش سالیان دراز محافل شعر دوستان خواهد بود.

نمونه کلام

عمری خیال بستم یار آشناییت را
آخر به خاک بردم داغ جداییت را
برخاک راه کردم دل پامسال نازت
ای بسی وفاندانی قدر فداییت را
بردی دل از بر من پامسال ناز کردی
ای دل‌ریا بنیازم این دل‌ریاییت را
کاکل ربه‌ایمان چشم تو جان و دل را
دیگر چه آرم آخر من رونماییت را
خوش آن شبی که جانم در خواب ناز باشی
برچشم خود بمالم پای حناییت را
داغ شب حنایت ناسور گشته در دل
زانرو که من ندیدم ایام شاهییت را
شمشاد قامتان را بسیار سیر کردم
در سرو هم ندیدم جانا رساییت را
ای شاه خوبرویان حاکم شدی مبارک
شکر خدا که دیدم فرمانرواییت را
ای رشک ماه کنعان بودی اسیر زندان
شکر خدا که دیدم روز رهاییت را
بیخانمان نمودی بیچاره "عشق‌سری" را
دیدیم ای جفا جو خیلی کماییت را

کوچه‌های افسانه ساز کابل که لیل و نهار زیادی را پشت سر گذرانیده، با راهروهای تنگ و خانه‌های بلندش در سال ۱۳۷۱ خورشیدی شاهد ولادت کودکی بود که در خانه تاجر پیشه ای، بنام شیرمحمد معروف به "داده شیر به دنیا آمد. که نامش را غلام نبی گذاشتند و بعد ها به صوفی عشق‌سری مشهور شد.

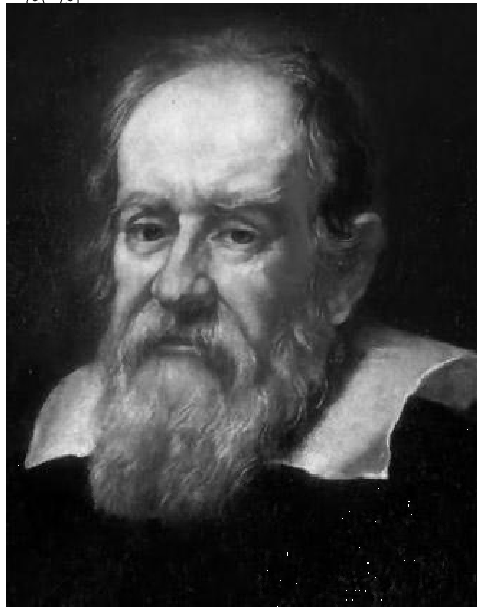
غلام نبی هنوز نخستین سالهای کودکی را سپری نکرده بود، که پدرش را از دست داد و بعد از مدت کمی برادرش دار فانی را وداع گفت. بعد از مدت اندکی دستش از دامن مادر هم رها گشت و به یاری دوستان نزدیکش در جاده زنده گی به راهش ادامه داد.

زمانی غلام نبی که با میاران آمیخته و به آزاد منشی پرداخته بود، عاشق و دل‌باخته تصوف میگردد و سر همه داشته‌هایش پشت پا می‌زند. مدتی را در سرگردانی می‌گذراند و شب‌ها را در نور کمرنگ و بی رمق چراغ‌های تیلی به صبح آورده :

برای آموزش، نوشتن و خواندن، پنج سال تمام جهد می‌کند و در سال ۱۳۹۳ خورشیدی.

گالیله دانشمند و مخترع مشهور ایتالیایی در ده‌های ۱۶ و ۱۷ میلادی بود. گالیله در فیزیک، نجوم، ریاضیات و علم فلسفه آشنائی کامل داشت و یکی از مخترعین تحول علمی و گذار به دوران دانش جدید بود. بخشی از شهرت وی بخاطر تأیید نظریه کوپرنیک مبنی بر مرکزیت نداشتن زمین در جهان است که منجر به محاکمه وی در محکمه تفتیش عقاید شد. گالیله با دوربین نجومی ایکه خود ساخته بود؛ به بررسی آسمانها پرداخت و توانست جزئیات سطح ماه را مشاهده کند.

زندگینامه: گالیله در ۱۵ فروری ۱۵۶۴ میلادی در شهر پیزای ایتالیا به دنیا آمد. پدر گالیله، وینچنزو (Vincenzo Galilei) از موسیقیدانان مشهور بود. گالیله دارای پنج خواهر و برادر دیگر بود. ابتدا قرار بود در کلیسا برای کشیش شدن مشغول شود، اما پدرش وی را به تحصیل در رشته طب به پوهنتون پیزا فرستاد. گالیله طب را نیاموخت؛ اما به جای آن به مطالعه ریاضیات پرداخت و به آن علاقه مند شد. به گونه‌ای که در سال ۱۵۸۹ توانست به عنوان استاد ریاضیات در همین پوهنتون به کار مشغول شود. سه سال بعد به پوهنتون پادوا رفت و به تدریس هندسه، مکانیک و نجوم پرداخت. وی تا سال ۱۷۱۰ میلادی آموزش و تحقیقات را در این پوهنتون ادامه داد و بیشترین دستاوردهای علمی و تحقیقاتی وی مربوط به همین دوره می‌باشد. گالیله پیرو مذهب کاتولیک از دین مسیحیت بود. وی با مارینا گامبا (Marina Gamba) ازدواج نمود و دارای دو دختر و یک پسر شد. گالیله در ۸ جنوری ۱۶۴۲ میلادی در سن هفتاد و هفت سالگی درگذشت.

محاکمه گالیله در کلیسا: گالیله در محاکمه تفتیش عقاید در سال ۱۶۱۰م انتشار یافته‌های علمی وی در تأیید نظر کوپرنیک مبنی بر ثابت نبودن زمین و گردش آن به دور خورشید باعث شد تا، از سوی کلیسا مورد بازجویی و تفتیش عقاید قرار گیرد. این نظریه سخت مخالف کتاب مقدس بود و از طرفی با نظریات ارسطو، که کلیسا پشتیبان آن بود؛ هماهنگی نداشت. وی مجبور به امضای توبه نامه‌ای با این مضمون شد: - در هفتادمین سال زنده گی در مقابل شما به زانو در آمده‌ام و در حالی که کتاب مقدس را پیش چشم دارم و با دستهای خود لمس می‌کنم، توبه می‌کنم و سخنان خالی از حقیقت حرکت زمین را انکار می‌کنم و آنرا ناپسندیده شمرده رد می‌نمایم. گالیله شش سال بعد رسماً از تدریس نظریه کوپرنیک در پوهنتون منع شد و تا سالها بعد طور منظم، مورد احضار کلیسا قرار می‌گرفت. سرانجام او بر خلاف اعتقاد درونی اش، مجبور شد، اعتراف کند؛ که نظریه ارسطو درست است و زمین مرکز جهان است.

دستاوردها: گالیله در بوجود آوردن روش علمی سنجش و بررسی نقش مهمی داشت. به باور گالیله یکی از برجسته‌ترین دانشمندان رنسانس در اوایل قرن ۱۶؛ بدون ابزار شناخت علمی نمیتوان به علم دست یافت. او معتقد بود که: برای شناخت علمی بجای گمان کردن، باید هر چیز را اندازه‌گیری و سنجش کرد. آنچه را که نمیتوان اندازه گرفت، آنرا نیز باید کوشش کرد، تا قابل اندازه‌گیری گردد. او همچنین نوشت که: قانون طبیعت با زبان مادی نوشته شده است. روش علمی تازه نخستین گام اساسی بشر بسوی کشف یک دنیای تازه بوده و راه را برای انقلاب علمی و فنی و اختراعات تازه و دگرگون ساز، گشود. دوران نوزایی در حقیقت دوران آزادی انسان از قید و بند طبیعت و نیز جهل خود خواسته انسان بود. طبیعت، دیگر چیزی نبود که ماورا انسان قرار گرفته باشد و انسان تنها چیزهایی درباره اش میداند، بلکه طبیعت به موضوع کار، تجربه و کاربرد انسان تبدیل شد.

برخی گالیله را مخترع تلسکوپ (دوربین نجومی) می‌دانند؛ که در سال ۱۶۰۹ م بخش گردید و در سویس با ترکیب عدسی‌ها توانستند وسیله‌ای برای مشاهده اشیای دور دست اختراع کنند. وی در همین سال توانست اولین تلسکوپ خود را با ترکیب کردن چند عدسی بسازد که از قدرت کمی برخوردار بود، اما گالیله با آن توانست مشاهدات علمی فراوانی را انجام دهد.

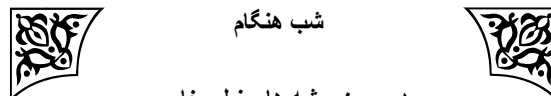
جایگاه سنت در فرهنگ جامعه

افغانستان

فرهنگ به عنوان داشته‌های مادی و معنوی جامعه، شامل تمام نگرش‌ها، باورها، عقاید و دست‌آوری‌های مادی و معنوی که از گذشته جامعه رسیده است و هم محصول خلاقیت‌های افراد جامعه ایکه آن را آفریده، می‌باشد و مبنای عمل، اندیشه و شیوه زنده گی افراد جامعه قرار دارد. از این نظر فرهنگ مایه اصلی حیات اجتماعی انسان است که بواسطه آن زنده گی اجتماعی خود را تنظیم و رهبری می‌نماید؛ که هم در تغییر و تکامل آن نقش دارد و هم از آن متأثر می‌باشد. رابطه انسان و فرهنگ، رابطه‌ای برای درک کردن پدیده‌های بیرونی است. انسان در برابر فرهنگ یک ماده‌ای بی شکل و رنگ است که فرهنگ آن را مطابق باورها، اعتقادات، سنت‌ها و قواعد و طرز العمل‌های مقبول اجتماعی شکل و رنگ می‌دهد. (۱)

دین و سنت هر دو همزاد فرهنگ است و جزء فرهنگ می‌باشد. فرهنگ به عنوان یک پدیده اجتماعی و فکری یک (پدیده تکاملی) است و پیوسته با تکامل و تغییر تفکر انسان رشد و تکامل می‌یابد.

از این نظر هم می‌تواند متعالی و پیشرفته باشد و هم عقب مانده و نامتکامل. درجه تکامل و رشد فرهنگ را از میزان برخورداری آن، از معرفت، دانش و تفکر عقلانی انسان و در چگونگی کارکرد ... ص ۲

شب هنگام

در و ن بیشه‌های نیلی خاور

گیا هی خواب می‌بیند

گوزنی باز تاب رویش سبز بلوغ لحظه‌های روشنا را

در بلور آب می‌بیند.

چو باد ست سپید صبح

زرین کهواره مهر را در پویه می‌آرند

سپیداران به گوش دختر رو یا گزار باد می‌گویند

گیا هی دیده اندر خواب

که فروردین و ورجاوند یکبار دگر و با بستن نور است

گوزنی چشم در راه سواران دلیر، سبزه‌های آبی دور است.

استاد واصف باختری در خشونت بارترین سالها دیارش را ترک نگفت و در کشور باقی ماند؛ اما بالاخره در سال ۱۳۷۵ رحل اقامت برکند و راهی پاکستان شد؛ سالی چند به سر برد و اکنون در شهر لاس آنجلس ایالت کالیفرنیا امریکا زنده گی می‌کند. استاد تا کنون ۱۴، اثر شامل مجموعه‌های شعری و پژوهشهای فلسفی- ادبی دارد.

استاد

واصف باختری

باختری از نخستین شاعرانیست که دستورالعمل‌های نیما را در عرصه شعر بصورت درست به کار بست. بیشترینه شاعران جوان از شعر وی تأثیر پذیر اند و او را به عنوان استاد یاد میکنند. ناگفته نباید گذشت که برخی از شاعران نام‌آور شعر امروز افغانستان در پرتو مشورت‌های استاد باختری به کمال رسیده‌اند. علاوه بر عرصه شعر، استاد واصف باختری در عرصه‌های دیگری چون ترجمه، نقد و نظریه پردازی دست بالا دارد.

IS IT SAFE IN MY OWN HOMELAND?

BY: SABER IBRAHIMI

Badakhshan, no matter what happens to the patients who travel 100s miles by donkey in Faryab to reach a health centre, and they may die on the donkey – who cares? Our leadership? Ha! Must be a joke – they want to send their children and families to Europe, America or Dubai for breather break – they even don't live in this country, 20th century, the govern us via internet – it is not save for them to live in this country. Jalriz District is where the people say that Taliban ruling of the area starts. We passed through the villages and we were getting closer to Sya Petab and other villages where rumors say there are lots of Talib militiamen. The driver told me to put aside my glasses so that Taliban don't suspect on me and don't take me wrong as a foreigner and don't stop the car. I was thinking, "Do I look like a foreigner with these glasses?" I took off my glasses. The guy setting next to me, pointed out to outside and told me that is Talib look – look at his gun! Oh God, I thought – I don't want to even see them. I had a glance to the outside, and I saw some Afghans with turbans and only a couple with Kalashnikovs. I was not quite sure if they were Taliban or people from that area. I was thinking with myself and saying, but these are all people from this community.

Who are Taliban? They are humans just like as, they are Afghans, and of course as other Afghans they are influenced by stranger/foreigners. I was thinking that it doesn't mean that all of these folks are Taliban. Turban and Perahan Tunban is part of Afghan culture. The guys in the car were saying that this time we were lucky that Taliban did not stop our car.

We could not see any single police or afghan national army's vehicle on the roads. I could still see Taliban on motorcycles riding freely around the district areas.

I just stop fearing anymore; I gave up – I said, "What may

Form the Last Edition

Come may come – let it happen". I don't give a damn, let them kill me, all fear was gone. I put back on my glasses, still we were travelling Jalriz district. The district building looked like there is no one inside it – it appeared very dry. We were about to arrive to Maidan Shar, which is the centre of the province, still no sign of police or national army. Finally, we arrived Maidan Shar, this is where main the main road between Kandahar and Kabul starts. The road is very nicely paved by the Indian/American/Turk Company – I heard three names because it was three times sub contracted! Now there is when I see the caravans of police and national army – they were just chilling out here and there across the main road and some of them were just having fun with sugared and eating some fruit – I think it was watermelon. I suppose they were sent by their bosses to patrol Jalriz district – someone told me they don't dare to go to the district – they get killed. Anyhow, safely I arrived in Kabul at about 2pm. I gave a ring home and to a friend and told them that I am in Kabul and I am alive. They were not too sure why I said that, than I told them that I travelled via Maidan. They started cursing me that why I did so.....

End of the trip.

US Media: Israel Appears to Practice Iran Attack

By Robert Berger
Jerusalem
20 June 2008

Israel is reported to have carried out a large military exercise that could have been practice for an attack against Iran's nuclear facilities. Officials in Israel have refused to confirm or deny the report which appeared in *The New York Times*.

Robert Berger reports from the VOA bureau in Jerusalem. The *New York Times* reported Friday that more than 100 Israeli F-15 and F-16 warplanes staged a maneuver over the Mediterranean and Greece in the first week of June. The warplanes flew more than 1,400 kilometers, about the distance from Israel to Iran's nuclear enrichment facility in Natanz. Quoting U.S. officials, the report said the exercise included refueling in midair and helicopters capable of rescuing downed pilots. According to *The Times*, the Israeli military would only say that the air force "regularly trains for various missions in order to confront and meet the challenges posed by the threats facing Israel." Israel and the United States believe Iran is developing nuclear weapons, though Tehran says its nuclear program is for peaceful purposes.

The Iranian president has

threatened to wipe the Jewish state "off the map," and that has raised speculation about an Israeli pre-emptive strike on Iran's nuclear facilities.

"It's a very plausible scenario," said Israeli analyst Alon Pinkas. "And I would not rule a military strike against Iran, I would not rule it out."

The Israeli air force destroyed Iraq's nuclear reactor in 1981. But that was just one site, and Pinkas says the situation in Iran is much more complicated.

"In terms of the military capabilities, I think Israel is limited in its ability to hit and strike effectively the entire array of Iran's nuclear program, because it is defused, it is decentralized, it is clandestine and it is underground," he said. *The Times* quoted an anonymous Pentagon official as saying that the purpose of the exercise was two-fold:

to hone the air force's abilities and to demonstrate to the U.S. and others that Israel might take action on its own if international sanctions against Iran fail.

It is seen as a last resort, but Israeli officials say there is a military option.

Analysis of the present situation of Afghanistan ...

The leadership of Pakistan's fundamentalist Islamic parties, who have close relationship with extremist Islamic organization of the world didn't allow Taliban leadership free and encouraged them to obey the extremist interpretation of these parties from Islam in Afghanistan.

They had analyzed the principles of Islam and verses of holy Quran in wrong ways and some times used these guidelines to keep themselves as influential religious leaders among the peoples, who are living on both sides of Durand-Line, border between Pakistan and Afghanistan.

They changed these areas as center for terrorist training against the whole civilized world.

The Islamic parties of Pakistan have relationship with fundamentalist Islamic organizations of the world and got financial aids to spread their Ideology. They found Taliban as a good instrument for practicing these and fundamentalist and extremist activities and Ideology in the region and in the world.

As a result the unexpected attacks on 11 September 2001 had finally happened in New York and in Washington. It was a tragedy, which changed the world forever.

The suicide bombers, who hijacked four planes and then rammed three of them into the twin towers of the World Trade Center in New York and the Pentagon in Washington,

belonged to the Al-Qaeda Organization led by Osama bin Laden, which is based in side of Durand-Line or border in Pakistan, that recognized the Taliban regime as a legitimate regime for Afghanistan and supported them at the international level.

Pakistan has suddenly changed its policy after US President George W. Bush said America was at war with international terrorists. "Those who make war on the United States have chosen their own destruction" he said on 15 September after declaring a national state of emergency.

He warned that the US response would be "a conflict without battlefields or beachheads" and that "the conflict will not be short." He pledged to build an interna-

tional alliance through NATO and other allies to punish Al-Qaeda and the Taliban. The USA and the United Nations Security Council (UNSC) asked Taliban to expel Bin Laden from Afghanistan. The Taliban reacted angrily saying they would never do it without exposing concrete documents relating to the involvement of Osama Bin Laden on 11 Septembers attacks.

Pakistan, the principal supplier of weapons and oil to the Taliban was in a bad position, but changed its position 180 degrees and Pakistan President General Musharraf announced his readiness to help USA in capturing Osama bin Laden and in military activities against Taliban regime and terrorists. The USA gave financial aids amount to

billions US \$ and released all of the economics sanctions, which applied against Pakistan atomic activities. By this way, from one side Pakistan strengthened its relations with USA in all political, military and economic spheres.

From other side, ISI and the Islamic religious parties of Pakistan kept their relationship with Al Qaeda leader, Osama bin Laden and Taliban and provide them all facilities for training, suicide attacks and supplied them all required weapons and artilleries and rockets to fight against American soldiers and ISAF forces in Afghanistan.

Note: Please add the following paranthese in the first issue, Page 7, 4th paragraph, line 16, after the word "old": (Ariana and new Afghanistan citizens. For example Iran claims that the). Thanks

"سوی باختر برگشایم راه"

ص. و. فا

البته منظور شاعر در آنوقت چیز دیگری بوده است، که در مصرع نخست آن بیان شده و چنین می باشد:

زکوه و ز هامون بخواهم سپاه

سوی باختر برگشایم راه

در آن زمان هدف از برگشایم راه، چیزی دیگری بوده است، اما امروز برگشودن راه، تقرب و نزدیکی و همسویی با هفته نامه باختر است.

آری! دقت لازم در این بیت هویدا می سازد که مجموعه ای از شهرهای که فردوسی به نام ایران میخواند در اصل کشوری به نام باختر میباشد.

زمانی که از هامون یاد آوری میشود، اطراف رود حتماً شهرهایی بوده که هریک، شاهان و تشکیلاتی خود را داشتند، که این بحث ویژه و جداگانه ای میباشد در خصوص شناخت باختر و عظمت تاریخی آن!

با چنین وجه تسمیه به نامگذاری هفته نامه باختر، آنرا به فال نیک گرفته و آرزومندیم که فرهنگیان و دوستان ادبیات و فرهنگ کهن بتوانند؛ با یاری رسانیدن به هفته نامه باختر آنرا شگوفاتر، بارورتر و برومندتر سازند.

در حقیقت همین بلخ، بخدی که باختر هم نامیده میشود، سرزمین اصلی مدنیت ویدی و اوستایی می باشد، تمدن و فرهنگ آریایی از همین سرزمین نامدار به اکناف جهان انتشار یافته است.

پس انتخاب نام با مسمای باختر برای هفته نامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نو ظهور و متین باختر که بازتاب دهنده اندیشه های ناب و ترویج دهنده ادبیات و فرهنگ والای انسانی سرزمین باستانی ما بوده و در آن میتوان عظمت آریانیان کهن صلابت خراسان خرم و شجاعت افغانستان معاصر را دریافت نمود، مایه امیدواری برای رشد فرهنگ دیرپای ملت آزاده و تسلیم نا پذیر افغانستان کنونی باشد. یقین و باور کامل وجود دارد که با تحقق اهداف نشراتی باختر که خط کلی آنرا رشد و توسعه ارزشهای دموکراتیک، تبلیغ فرهنگ تحمل انتشار افکار متنوع پیرامون حیات اجتماعی افغانها، رعایت آزادی بیان، جلوگیری از نشر مطالب تفرقه جویانه و هتک حرمت به دیگران را احتوا میدارد، گامهای متین در عرصه تأمین صلح و استقرار، ترویج دموکراسی، تحکیم حاکمیت قانون و گسترش پایه های عدالت اجتماعی در کشور برداشته شود. پس مناسب است؛ که به پیروی از فرموده فردوسی پساگژاد سوی باختر برگشایم راه!

باختر نام سترگ و ماندگار سرزمین آریایی ماست، تاریخ و ادبیات اسطوره ای ما روی نام باختر انگشت تأیید میگذارد.

واز شاهان و پیشوایان نامداری یاد مینماید، که هماهنگی مدنیت ویدی و عصر اوستایی که دنباله ثقافت عصر پیشتاز آریایی ها می باشد، در کاتون حیات مدنی باختر بسر میبرد. و از همین جهت اثرات زنده گاتی میمون بخدی در ابعاد گوناگون در سروده های ویدی و اوستایی مشهود است.

ظهور نخستین و قدیمترین سلطنت آریایی در باختر، موضوعی می باشد که توجه جمعی از محققین و کارشناسان را بخود جلب نموده است. اینان گفته اند که در حوالی قرن ۱۵ قبل از میلاد امپراطوری های بزرگی در باختر و در بین النهرین، کنار دجله و فرات وجود داشته اند و به ادامه گفته شده که پیش از هخامنشی ها و پیش از ماد ها سلطنت مقتدری در باختر وجود داشته که مرکز آن شهر زیبای بلخ بوده است.

بهر حال منظور آنست که محل زیست اقوام آریایی ها همین بلخ، بخدی و باختر می باشد. همین نام هنگامی که کشور ما به خراسان و بعد تر افغانستان مسمی گردید تا کنون حفظ گردیده و منحصیث یکی از شهر های مهم تاریخی باقی مانده است.

سوسیالیزم خالص: دو گاو دارید. حکومت آنها را از شما گرفته و به فارم گاو داری میبرد و شما را بحیث مسؤل فارم مذکور میگمارد. حکومت برای تان به اندازه نیاز تان از فارم شیر میدهد.

سوسیالیزم بیروکرات: دو گاو شیری دارید. حکومت آنها را از شما گرفته و به فارم گاو داری میبرد. گاو های موجود در فارم توسط مسؤلین فارم داری مرغها نگهداری میشوند. شما باید مسؤلیت نگهداری فارم مرغ های را بگیری که فارمداران آن در فارم گاو داری گماشته شده اند. حکومت به اندازه که مقررات نیاز شما را تعیین نموده به شما تخم مرغ و شیر میدهد.

کمونیزم خالص: دو گاو شیری دارید. همسایه های تان در نگهداری از آنها با شما کمک میکنند و شیر آنها را با هم تقسیم میکنید.

کمونیزم روسی: دو گاو شیری دارید. شما خود آنها را نگهداری میکنید اما حکومت همه شیر را از شما میگیرد. از منابع انگلیسی

وای از این همه حکومت ها

فیودالیزم: دو گاو شیری دارید. ملک قریه تان اندازه زیاد شیر را بخود میگیرد.

فاشیزم: دو گاو شیری دارید. حکومت آنها را ضبط نموده شما را برای نگهداری از آنها میگمارد. و شیر آنها را بالای خود شما به فروش میرساند.

دیکتاتوری: دو گاو شیری دارید. حکومت هر دوی آنها گرفته شما را به دار می کشد.

دموکراسی سنگاپوری: دو گاو شیری دارید. حکومت شما را به جرم نگهداری دو حیوان بدون جواز رسمی جریمه میکند.

نظامی گرایی: دو گاو شیری دارید. حکومت آنها را گرفته و شما را در اردو سوق میکند.

دموکراسی خالص: دو گاو شیری دارید. همسایه ها تصمیم میگیرند که کی شیر را صاحب ششود.

دموکراسی غیرمستقیم: دو گاو شیری دارید. همسایه های تان صلاحیت را به یک نفر دیگر واگذار مینمایند تا به شما بگوید که کی شیر را بگیرد.

دموکراسی امریکایی: حکومت وعده میکند که به شما در عوض رأی تان، دو گاو شیری بدهد. رئیس جمهور، بعد از انتخابات، برای اینکه در باره آینده گاو ها معامله کرده مورد سوال قرار میگیرد و برای مطبوعات هم مسئله چرپ پیدا میشود.

دموکراسی بریتانوی: دو گاو شیری دارید. به آنها مغز گوسفند میخورانید و آنها دیوانه میشوند. حکومت در مورد کاملاً بی تفاوت است.

بیروکراسی: دو گاو شیری دارید. نخست حکومت مقرر ای را در مورد چگونگی تغذیه و دوشیدن گاو ها تصویب میکند. دوم به شما گوشزد میکند که شیر آنها را نه دوشید. بعداً هر دو گاو را از شما گرفته و یکی از آنها را میکشد و دومی را دوشیده شیرش را ضایع مینماید. در اخیر به اساس مقررات و قوانین شما مجبورید که فورمه های مختلف را در مورد گم شدن گاو تان و ... خانه پسری نمایمید.

انارش: دو گاو شیری دارید. یا شیر را به همسایه گان تان به طور رایگان بدهید و یا اینکه توسط آنها به قتل خواهید رسید.

کپتالیزم: دو گاو شیری دارید. یکی از آنها را فروخته در عوض گاو میش میخرید.

انواریمینتالیزم (محیط زیست خواهی): دو گاو شیری دارید. حکومت از حلال کردن و دوشیدن آنها شما را منع میکند.

فمینیزم: دو گاو دارید. آنها زندگی مشترک را آغاز نموده و یک گوساله کوچک را به فرزندی میگیرند.

توتالیتریزم: دو گاو شیری دارید. حکومت آنها را گرفته از موجودیت شان منکر میشوند و خرید و فروش شیر را در سراسر کشور منع قرار میدهد.

سورریالیزم: دو گاو شیری دارید. حکومت شما را مجبور به گرفتن دروس هارمونیه میکند.

لیبرتریانیزم (طرفداری از آزادی های فردی): دو گاو شیری دارید. یکی از آنها بعد از مطالعه قانون اساسی به آن باور نموده افکارش در جهت پیشبرد امور حکومت انکشاف میکند. او خود را کاندیدا مینماید. اکثر مردم به این باور میشوند که او کاندیدای خوبی است اما به او رأی نمیدهند.

باختر در دیده بان آریانا

روز یکشنبه، برنامه دیده بان تلویزیون آریانا که در واقع مانند هفته نامه باختر جدیداً بکار آغاز نموده و بشارت دهنده بسا آرزومندی های نیک در مسیر ارزیابی کمک عملی، نقد و بررسی و سره و ناسره سازی رسانه های چاپی خواهد بود، با مدیر مسؤل هفته نامه باختر مصاحبه ای انجام داد.

برنامه دیده بان که صفحه ها، دفاتر و روال کاری هفته نامه را منعکس می کرد، ابراز امیدواری نمود که هفته نامه باختر بتواند، کارهای مهم و ارزنده ای را مطابق مشی نشراتی خویش انجام دهد. اداره هفته نامه باختر ضمن قدردانی از متصدی برنامه، موفقیت های مزید شان را در بر آورده سازی اهداف مشترک ملی مان آرزو میبرد.

چگونه می توان ... از ص ۵

را نادیده بگیرید تا بر انتقادات تأثیر نگذارد. نباید بگذارید که احساسات خوتان باعث بدنامی و بی اعتباری انتقادات شوند. علاوه بر این باید توجهتان به احساسات طرف مورد انتقاد نیز باشد، تا باعث خجالت یا رنجش او نشوید.

به این توجه کنید که چه می توان کرد، نه چه انجام شده به فرصت هایی برای پیشرفت و اصلاح اشاره کنید و از بیان کمبود ها و نقصان ها اجتناب کنید. مثبت جلوه دادن انتقادات باعث خواهد شد که مودبانه تر و موثر تر به نظر آید. معمولاً اگر به افراد راهکار هایی برای پیشرفت و اصلاح ارایه دهید تأثیر بیشتری بر آنها خواهید گذاشت تا اینکه فقط اشکالات کارشان را به آنها گوشزد کنید.

تصحیح ضروری:

لطفاً در مضمون "مکثی بر معضلات امنیتی کنونی کشور"، در صفحه ۸، ستون ۱ سطر آخر، جمله ذیل علاوه و خوانده شود: "انسان ها از بدو پیدایش اثر نظر اجمالی انداخته شود." و در ستون دوم، پراگراف اول آن اشتباه بوده، خوانده نشود.

اعلان

خبرنگاران حرفوی در رشته های فرهنگی و اقتصادی غرض کاریابی به اداره هفته نامه باختر مراجعه نمایند.

هفته نامه باخترهنوع اعلان ها را با نرخ مناسب می پذیرد. تیلیفون ۰۷۹۶۴۶۴۱۱۸ یا ۰۷۸۶۱۷۰۵۴۴

مژده به علاقمندان موتر های تویوتا ساخت جاپان

افغان اتو لمتد نماینده رسمی تویوتا در افغانستان باتورید و عرضه ۱۱ مودل موترهای جدید با عالیترین کیفیت - نازلترین مصرف و راحت ترین وسیله سفر که به رنگهای مرغوب مطابق اوضاع اقلیمی و وضعیت فعلی سرک های کشور عزیز ما تولید گردیده در خدمت مشتریان محترم قرار دارد.

خدمات و ورا نتی	مدل های جدید
<ul style="list-style-type: none"> کیفیت و استاندارد جهان مطابق شرایط افغانستان (اقلیمی و اوضاع سرک) بهترین خدمات با عالیترین کیفیت وارنتی یکسال / ۲۰۰۰۰ کیلو متر مطابق پالیسی تویوتا جاپان صد فیصد پرزه جات اصلی 	<ul style="list-style-type: none"> کرولا ۱.۶ و ۱.۸ لند کروزر پرادو لند کروزر ۲۰۰ GX و VX هایس کموتر و ون ها پلکس پیک اپ کاستر ۲۶ نفری، ۳۰ نفری لند کروزر هارد تاپ

مشتریان محترم با خرید موتر جدید میتوانند از با کیفیت ترین خدمات تخنیکی رایگان برای یک سال مستفید شده و موتر خود را در ورکشاپ مدرن و مجهز تویوتا واقع سرک کابل جلال آباد در ساحه پلچرخ ترمیم نمایند.

Founder and Publisher: Brishna Think -Tank
Editor-in-Chief: Khalil Roman

Designed by: Ahamad Bilal Naeem Abdulrahimzai
Mob: 0976363118
Address: Near Shirpour Mosque
Tel: 0752040696
Email: Bakhter.weekly@gmail.com

اشتراک ۹ ماهه : ۵۰۰ افغانی در ولایات : ۶۰۰ افغانی
اشتراک ۶ ماهه : ۲۵۰ افغانی در ولایات : ۳۰۰ افغانی
قیمت یک شماره: ۱۰ افغانی

هفته نامه باختر هر نوع اعلان رنگه و سیاه و سفید را با دیزاین ها و اندازه های مختلف می پذیرد.

ناشر و صاحب امتیاز: انجمن فکری برشنا
مدیر مسؤل : خلیل رومان
طرح و دیزاین: احمدبلال نعیم عبدالرحیمزی
موبایل: ۰۷۹۶۳۶۳۱۱۸
هینت تحریر: بعداً معرفی میگردد
۰۷۵۲۰۴۰۶۹۶
آدرس: نزدیک مسجد شریف شیرپور
ایمیل: Bakhter.weekly@gmail.com